

Zat do uchwały
nr XXVIII/200/13
Rady Miejskiej w Bardo
z dnia 20 czerwca 2013

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU na lata 2009 - 2020

dla wsi

JANOWIEC

gm. Bardo

opracowana przez Grupę Odnowy Wsi Janowiec
w ramach programu
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
„Odnowa Wsi Dolnośląskiej”

Janowiec, 2009

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
2. Analiza zasobów	3
3. Analiza SWOT	7
4. Analiza potencjału rozwojowego wsi	8
5. Wizja wsi	9
6. Program długoterminowy	9
7. Program krótkoterminowy	12
8. Zdjęcia	13

I. Wprowadzenie

Niniejszy dokument został sporządzony metodą warsztatową jako jeden z elementów programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego „Odnova Wsi Dolnośląskiej”. Program ma na celu pobudzić, ożywić i wspierać inicjatywę mieszkańców wsi i małych miasteczek ukierunkowaną na rozwój niewielkich społeczności lokalnych i ich miejscowości. Na stronie internetowej programu (<http://www.umwd.dolnyslask.pl/index.php?id=534>) czytamy: „Program ten jest odpowiedzią na „umiastowienie” wsi, skierowany na oddolną mobilizację zasobów wiejskich. (...) Celem zainicjowania programu regionalnego była konieczność podjęcia działań na rzecz integracji społeczności wiejskich, waloryzacji przestrzeni wsi w zakresie infrastruktury technicznej i społecznej, krajobrazu, architektury i usług oraz realizacja przedsięwzięć podnoszących standard życia. Efektem miały być lepsze warunki do osiedlania, inwestowania, rozwoju usług, tworzenia miejsc pracy oraz zarobkowania poza rolnictwem”.

Strategia Solecza służyć ma więc rozwojowi wsi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez społeczność lokalną, a w szczególności działań Grupy Odnowy Wsi tak, aby były one nie tylko możliwie jak najskuteczniejsze i najefektywniejsze, ale również aby pomagały utrzymać równowagę rozwoju wszystkich aspektów życia na wsi. Uporządkowanie działań opierać się powinno na stanowiących kluczową część strategii dwóch planach – długoterminowym i krótkoterminowym. Oba plany prowadzą do urzeczywistnienia zawartej w strategii wizji. Wizja to długi – opisowy, lub bardzo krótki – sloganowy opis stanu społeczności lokalnej i jej miejscowości, jaki chcemy osiągnąć poprzez zaplanowane projekty i działania. Oba plany wskazują, w jaki sposób i jakimi środkami będziemy starali się go osiągnąć. Aby zarówno wizja, jak i plany były realne i możliwe do realizacji, tworzenie wizji i proces planowania poprzedzono trójstopniową analizą (analiza zasobów, analiza SWOT w odniesieniu do stanu teraźniejszego z podziałem na czynniki wpływające na rozwój wsi wewnętrzne i zewnętrzne, oraz analiza potencjału rozwojowego wskazującego proporcje pomiędzy poziomem rozwoju wszystkich 4 obszarów życia wiejskiego). Plan długoterminowy jest planem ogólniejszym - realizację wymienionych tu zadań przewiduje się na minimum 10 lat! – jednak odnosi się bezpośrednio do wszystkich 4 sfer życia. Plan krótkoterminowy powinien zostać zrealizowany w ciągu 1 roku – maksymalnie do 3 lat.

Nad programem w ramach warsztatów pracowali:

1. Lider Grupy Odnowy Wsi – Katarzyna Grabań
2. Członek Grupy Odnowy Wsi – Monika Maślak
3. Członek Grupy Odnowy Wsi - Elżbieta Pikos
4. Członek Grupy Odnowy Wsi – Aleksandra Piotrowska
5. Członek Grupy Odnowy Wsi – Jolanta Nowacka

Warsztaty prowadzili:

1. Izabela Zamirska – Rajek – moderator
2. Andrzej Ruszlewicz – moderator

2. Analiza zasobów¹ wsi Janowiec

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
ZASOBY PRZYRODNICZE				
-walory krajobrazu, rzeźby terenu	- Górna część wsi mieści się w głębokiej, malowniczej, zalesionej dolinie potoku, rozcinającej krawędź Gór Bardzkich. Dolna część wsi leży na bardziej płaskim terenie, który opada ku rzece Nysie Kłodzkiej. - Rzeka i jej nabrzeże. - Strumyk Jasionowiec z jego korytem o bardzo zróżnicowanej wysokości brzegu. - Osuwisko o powierzchni 0,6 ha (tereny te należą do największych osuwisk w Europie) Wydobycie ze ścianą skalną, które powstało na skutek pozyskiwania kamienia na cele budowlane			X
-stan środowiska	Bardzo dobry, mało zanieczyszczeń,			X
-walory klimatu	Klimat łagodny, dużo słonecznych dni, bardzo sprzyjający dla sercowców.			X
-walory szaty roślinnej	Pojedyncze stare cisy, maliny, poziomki, jeżyny, paproć murowa;		X	
-cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Rzeka i jej nabrzeże.		X	
-świat zwierzęcy (ostoję, siedliska)	Liczne ptactwo (w tym bocian czarny), jelenie, sarny, żmija zygzakowata, padalec zwyczajny, salamandra plamista, zaskroniec, pstrąg potokowy, dziki, lisy.		X	
-wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Strumyk Jasionowiec z jego korytem o bardzo zróżnicowanej wysokości brzegu.	X		
-wody podziemne	źródła wód podskórnych i tradycyjne ujęcia wody (studnie kopane, wiercone)		X	
-gleby	III, IV i V klasa gleb	X		
-kopaliny	---			
-walory geotechniczne	- Osuwisko o powierzchni 0,6 ha (tereny te należą do największych osuwisk w Europie) w miejscu dawnej kopalni antymonu - Wydobycie ze ścianą skalną, które powstało w wyniku pozyskiwania kamienia na cele budowlane		X	
ZASOBY KULTUROWE				
-walory architektury	Częściowo zabudowa z XIX wieku, głównie z I poł. XX w. Wśród domów mieszkalnych na uwagę zasługuje budynek murowany z I poł. XIX w., piętrowy nakryty stromym dachem, z elewacjami dzielonymi płycinami i boniowaniem, z portalem oraz nr 34 – drewniany z pocz. XX w., parterowy, oszalowany.		X	

¹ Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie. Opracowanie: Ryszard Wileczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
-walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Janowiec zachował pierwotny układ przestrzenny i większość starej zabudowy. Zabudowa zwarta, ograniczona ukształtowaniem terenu.			X
-walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zadbane posesje, wzorcowe przykłady rewitalizacji gospodarstw wiejskich		X	
-zabytki i pamiątki historyczne	Fortyfikacje z czasów napoleońskich, okopy z czasów II wojny światowej			X
-osobliwości kulturowe -miejsca, osoby i przedmioty kultu -święta, odpusty, pielgrzymki	W wiosce zamieszkuje dwóch rzeźbiarzy (rzeźby przed domem). Polska Droga Krzyżowa – prowadzi z Janowca na szczyt Kalwarii. Stoją wzdłuż niej, w nieregularnych odstępach, stacje w postaci wysokich, kamiennych krzyży z obrazami malowanymi na metalowych tablicach. We wsi znajduje się przydrożny krzyż oraz poniemiecki obraz przedstawiający wizerunek Matki Bożej Bardzkiej Strażniczki Wiary.			X
	Pod przydrożnym krzyżem odbywają się majówki. Mieszkańcy biorą udział w pielgrzymce z Ożar przez Janowiec do Barda (na odpust), w pielgrzymce do Kaplicy Górskiej na Kalwarii w pierwszą niedzielę maja oraz w cotygodniowych nabożeństwach w tej kaplicy.	X		
-tradycje, obrzędy, gwara -legendy, podania i fakty historyczne	Wieś posiada trzy legendy: – „Jak to z nazwą wsi Janowiec było” – „O czterech braciach i ich siostrze” – „O diable z Janowca”			X
-ważne postacie i przekazy historyczne -przekazy literackie -specyficzne nazwy	1260 – udokumentowane istnienie wsi – rocznica 750-lecia w roku 2010		X	
-specyficzne potrawy - dawne zawody	---			
- zespoły artystyczne, twórcy	---			
OBIEKTY I TERENY				
-działki pod zabudowę mieszkaniową	Pojedyncze, nieuzbrojone, małe działki.	X		
-działki pod domy letniskowe	Możliwość wyznaczenia działek pod domy letniskowe		X	
-działki pod zakłady usługowe i przemysł	---			
-pustostany mieszkaniowe	---			
-pustostany przemysłowe	---			
-tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	---			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
-plac publicznego spotkań, festynów	Teren nad Nysą Kłodzką, boisko sportowe, Park Pod Skalą, miejsce pod krzyżem przydrożnym.		X	
-sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica, przystanek.		X	
-miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe, teren nad Nysą Kłodzką		X	
-miejsca rekreacji	Boisko sportowe, teren nad Nysą Kłodzką, Park Pod Skalą		X	

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
I	2	3	4	5
-ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Przez Janowiec przebiega zielony turystyczny szlak pieszy ze Złotego Stoku do Barda oraz ścieżka rowerowa.		X	
-szkoły	---			
-przedszkola	---			
-biblioteki	---			
-placówki opieki społecznej	---			
-placówki służby zdrowia	---			
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA				
-wodociąg, kanalizacja	Część gospodarstw posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków		X	
-drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Powiatowa droga nieprzelotowa, kończy się we wsi. Drogi wiejskie		X	
chodniki, parkingi, przystanki	Przystanek		X	
sieć telefoniczna i dostępność internetu	Sieć telefoniczna, dostęp do internetu utrudniony		X	
telefonii komórkowej	Słaby zasięg		X	
inne	---			
GOSPODARKA, ROLNICTWO				
- Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Rolnictwo ma coraz mniejsze znaczenie dla gospodarki Janowca, gospodarstwa rolne prowadzi mniej niż 10 % mieszkańców wsi. We wsi znajduje się jedno gospodarstwo agroturystyczne, jeden sklep	X		
-znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Zakład stolarski.	X		
-gastronomia	---			
-miejsca noclegowe	Agroturystyka: Dom pod słońcem,			
-gospodarstwa rolne	Gospodarstwa rolne występują bardzo nielicznie, z przewagą małych gospodarstw.	X		
-uprawy hodowle,	---			
-możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	---			
-zasoby odnawialnych energii	---			
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY				
-środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki,		X	
- środki wypracowywane	---			
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)				

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
-Autorytety i znane postacie we wsi	Soltys, aktywna grupa mieszkańców Janowiec		x	
-Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	---			
-Osoby o specyficznej lub ważnej dla wsi wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	studenci	x		
-Przedsiębiorcy, sponsorzy	---			
-Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Dostęp do Internetu mają 4 rodziny	x		
-Pracownicy nauki	---			
-Związki i stowarzyszenia	Rada sołecka		x	
-Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	---			
-Współpraca zagraniczna i krajowa	---			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI				
-Publikatory, lokalna prasa	Prasa lokalna		x	
-Książki, przewodniki	---			
-Strony www	www.bardo.pl		x	

3. Analiza SWOT

SILNE strony (atuty wewnętrzne)	SŁABE strony (słabości wewnętrzne)
(czynniki wewnętrzne)	
1. Krajobraz, (T) 2. Potencjał ludzki – umiejętność współpracy (J) 3. Zagospodarowana we własnym zakresie część terenów zielonych (T) 4. Czyste powietrze (J) 5. Mały ruch samochodowy – nieprzelotowa droga przez wioskę (J) 6. Cisza i spokój (J) 7. Strumyk, na którym można umiejscowić małe elektrownie wodne (B) 8. 2 pasieki, owce (B) 9. Bliskość ośrodków miejskich (J) 10. Łagodny mikroklimat (J) 11. Czyste środowisko – obecność jaszczurek, żmij, salamander, zaskrońców (T) 12. Miejsce gniazdowania czarnego bociana i czapli szarej (T) 13. Pamięć o wybitnych mieszkańcach – p. Smolska (T) 14. Napływ nowych mieszkańców (J) 15. Rocznica 750-lecia wsi (T)	1. Niski standard świetlicy wiejskiej - integracyjnego miejsca spotkań mieszkańców; (S) 2. Mała aktywność części mieszkańców wsi; (J) 3. Migracje zarobkowe młodych osób za granicę; (B) 4. Słaba infrastruktura podstawowa - brak kanalizacji, wodociągu, gazociągu, przystanek w bardzo złym stanie; (S) 5. Wieś jest niewystarczająco zagospodarowana turystycznie - potrzeba tablic informacyjnych, przystani dla kajaków; (B) 6. Słabe gleby, niska wydajność produkcji rolnej; (B) 7. Słaba baza sportowo-rekreacyjna – potrzeba lepszego zagospodarowania boiska sportowego, budowy płyty tanecznej, placu zabaw; (S) 8. Niewystarczająca możliwość zagospodarowania wolnego czasu młodzieży i dorosłych; (J) 9. Działalność społeczna tylko niesformalizowana (J) 10. Ograniczony dostęp do internetu; (S)
SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
(czynniki zewnętrzne)	
1. Rozwój agroturystyki i ruchu turystycznego na obszarach wiejskich (B) 2. Środki unijne na infrastrukturę (S) 3. Możliwość budowy przez gminę następnych przydomowych oczyszczalni ścieków (S) 4. Doksztalcanie mieszkańców wsi – szkolenia i kursy; (J) 5. Sprzyjająca polityka regionalna w tym Program Odnowy Wsi Dolnośląskiej; (B) 6. Promocja walorów turystycznych i krajobrazowych sołectwa przez gminę i inne instytucje; (B)	1. Starzenie się społeczeństwa poprzez migrację zarobkową młodych i wykształconych mieszkańców do dużych miast i za granicę; (B) 2. Kryzys gospodarczy (B) 3. Niski przyrost naturalny i wyludnienie wsi; (J)

Analiza potencjału rozwojowego wsi Janowiec

STANDARD		Silne strony		Szanse		Zagrożenia		JAKOŚĆ	
---		1,4,7,10		2,3		---		2,4,5,6,9,10,14	

5. Wizja wsi: Janowiec - Piękna wieś zagospodarowana turystycznie i kulturowo, posiadająca dodatkowe miejsca pracy (spływ, gastronomia, handel) w oparciu o możliwości, jakie daje rzeka Nysa Kłodzka i trasy turystyczne.

Janowiec – spokojna, dostatnia i czysta dla prawdziwego turysty przystań

6. Program długoterminowy rozwoju Janowca na lata 2009 - 2020

I. Plan

II. Program odnowy wsi na lata 2009 - 2020

1. Cele	2. Co pomoże osiągnąć cele?	3. Co może przeszkodzić?	PROJEKTY
Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję wsi?	Zasoby Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse Co wykorzystamy?	BARIERY Słabe strony Co wyeliminujemy? Zagrożenia Czego unikniemy?
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Eksponowanie i popularyzacja dziedzictwa wsi	Walory przyrodnicze i kulturowe, aktywni mieszkańcy, soltyś, sponsorzy, media, fundusz sołecki,	Krajobraz, obecność jaszczurek, żmij, salamander, zaskronców, czarnego bociana i czapli szarej. Pamięć o wybitnych mieszkańcach – p. Smolska. Potencjał ludzki – umiejętność współpracy, Zagospodarowana we własnym zakresie część terenów zielonych, Napływ nowych mieszkańców. Sprzyjająca polityka regionalna w tym Program Odnowy Wsi Dolnośląskiej; Promocja walorów solectwa;	1. Renowacja murku oporowego – jako elementu charakterystycznego dla wsi, 2. Stworzenie wyjątkowego wystroju świetlicy wiejskiej i jej otoczenia 3. Dostosowanie najbliższego otoczenia przystanku do charakterystycznych elementów wsi. 4. Opracowanie, wykonanie i posadowienie tablic informujących o wsi, jej historii i ciekawych miejscach i obiektach 5. Opracowanie edytorskie i graficzne legend i opowieści związanych z wsią i wydanie ich w formie broszur. 6. Opracowanie powojennej historii Janowca.

B. STANDARD ŻYCIA

aktywni mieszkańcy, sołtys, sponsorzy, infrastruktura techniczna i społeczna, w tym świetlica, fundusz sołecki, 1. Poprawa standardu obiektów i przestrzeni publicznych we wsi.	Środki unijne na infrastrukturę. Potencjał ludzki – umiejętność współpracy. Zagospodarowana we własnym zakresie część terenów zielonych. Bliskość ośrodków miejskich. Napływ nowych mieszkańców. Rozwój agroturystyki i ruchu turystycznego na obszarach wiejskich. Dokształcanie mieszkańców wsi – szkolenia i kursy. Sprzyjająca polityka regionalna w tym Program Odnowy Wsi Dolnośląskiej:	Niski standard świetlicy wiejskiej Mała aktywność części mieszkańców wsi; Słaba baza sportowo-rekreacyjna - potrzeba boiska sportowego, płyty tanecznej, placu zabaw; Dalece niewystarczająca możliwość zagospodarowania wolnego czasu młodzieży i dorosłych; Ograniczony dostęp do internetu; 1. Utworzenie centrum internetowego. 2. Budowa grilla nad rzeką, 3. Budowa placu zabaw, 4. Budowa płyty tanecznej z muszlą, 5. Doposażenie świetlicy wiejskiej 6. Renowacja i doposażenie boiska sportowego
---	---	--

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

aktywni mieszkańcy, sołtys, sponsorzy, infrastruktura techniczna i społeczna – głównie świetlica i miejsca spotkań – nad Nysą i pod skałą, fundusz sołecki, prasa, internet 1. Integracja mieszkańców 2. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności mieszkańców	Możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Środki unijne na infrastrukturę. Pamięć o wybitnych mieszkańcach – p. Smolska. Potencjał ludzki – umiejętność współpracy. Zagospodarowana we własnym zakresie część terenów zielonych. Bliskość ośrodków miejskich. Napływ nowych mieszkańców. Dokształcanie mieszkańców wsi – szkolenia i kursy; Sprzyjająca polityka regionalna w tym Program Odnowy Wsi Dolnośląskiej:	Mała aktywność części mieszkańców wsi; Słaba infrastruktura podstawowa - brak kanalizacji, wodociągu, gazociągu, Dalece niewystarczająca możliwość zagospodarowania wolnego czasu młodzieży i dorosłych; Niski przyrost naturalny; 1. Organizacja integracyjnych imprez wiejskich – sportowych, turystycznych i kulturalnych, 2. Organizacja szkoleń, kursów i warsztatów rozwijających zainteresowania i hobby mieszkańców Janowca, 3. Jak to robia inni – poszukiwanie i popularyzacja rozmaitych rozwiązań dotyczących problemów wsi i jej mieszkańców, np. zaopatrzenie w wodę i gaz, w tym organizacja wycieczek i podróży studyjnych,
--	--	--

7. Program krótkoterminowy odnowy wsi Janowiec na okres: sierpień 2009 – grudzień 2010

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punk- tacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne obchody jubileuszu 750-lecia wsi	Organizacja obchodów 750-lecia Janowca we współpracy z gminą, powiatem i innymi instytucjami	Tak	Nie	5, 4, 3, 5, 4 = 21	II
Na czy nam najbardziej zależy?	Na pięknie i tradycjach naszej wsi	„Nasza wieś najpiękniejsza” - Renowacja i wyeksponowanie charakterystycznych murków oporowych i biegnącej wzdłuż nich drogi	Tak	Tak	3, 3, 3, 2, 4 = 15	III
Co nam najbardziej przeszkadza?	Niski standard wyposażenia świetlicy	Doposażenie świetlicy wiejskiej	Tak	Nie	4, 5, 5, 4, 5 = 23	I
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Wspólna praca przy upiększaniu wsi	„Nasza wieś najpiękniejsza” - akcja upiększania terenów wspólnych – nasadzenia i ich pielęgnacja	Tak	Tak	2, 1, 3, 2, 1 = 9	IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Opracowanie legend związanych ze wsią	Opracowanie edytorskie i graficzne legend i opowieści związanych z wsią	Tak	Tak	1, 2, 1, 2, 1 = 7	V

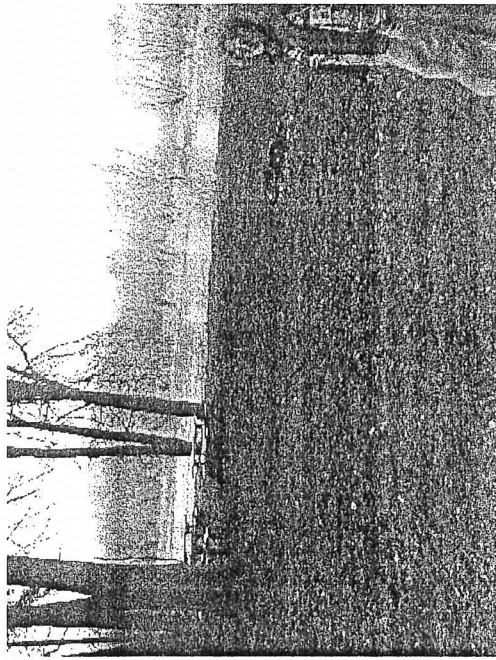
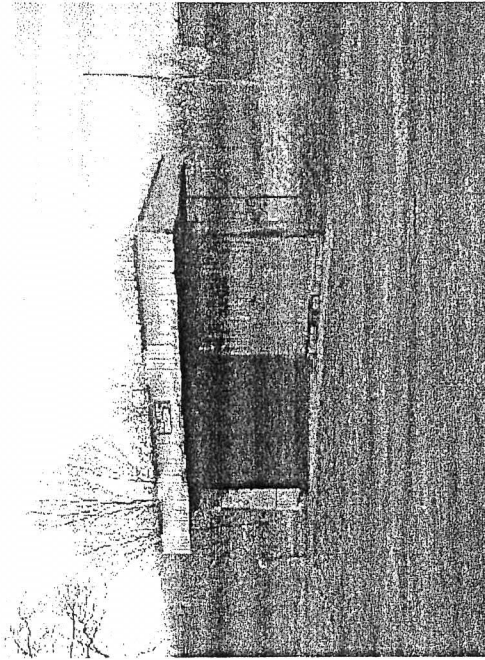
Jaki projekt zgłosimy do PROW?

1. Doposażenie świetlicy wiejskiej
2. Organizacja obchodów 750-lecia Janowca we współpracy z gminą, powiatem i innymi instytucjami

Data opracowania: 2009

Sporządził: Grupa Odnowy Wsi Janowiec

8. Zdjęcia

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIĘDZISKIEJ W BARDZIE
mgr Andrzej Kardaś

